

i informacions

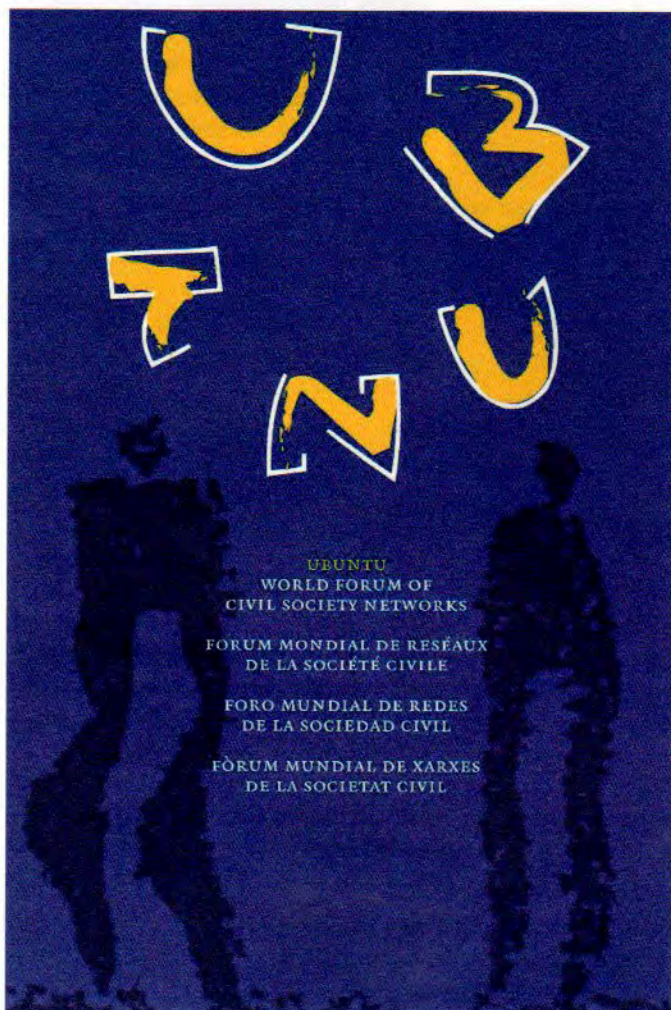
Edició i redacció: Servei de Comunicació Institucional. Tel. 93 401 61 43. www.upc.edu
Versió electrònica: www.upc.edu/revistainformacions

Desembre 2002

La UPC i UBUNTU, per la reforma de les institucions internacionals

El 14 de novembre la UPC acollia una àmplia representació de la societat civil en la presentació del Fòrum Mundial de Xarxes de la Societat Civil, batejat amb el nom d'UBUNTU, del que en són promotors la Fundació Cultura de Pau, presidida per Federico Mayor Zaragoza, i la UPC, i que compta amb el suport de la Generalitat, la Diputació i l'Ajuntament de Barcelona. Josep Xercavins, professor de la UPC i coordinador del secretariat d'UBUNTU, va presentar la campanya mundial per a una profunda reforma del sistema d'institucions internacionals. Intel·lectuals, polítics i representants d'organitzacions que ja han manifestat el seu suport a la iniciativa es van reunir a la Universitat Politècnica.

El compromís social de la Universitat passa per contribuir amb la formació i la recerca al progrés social, econòmic i cultural però també per implicar-se activament en els debats i les iniciatives de sectors socials que treballen pel diàleg, la comunicació, la pau, el desenvolupament sostenible i els drets humans • Més informació, pàg. 3

Els estudis de doctorat a la UPC 4

Notes sobre el Consell de Govern 7

Debat sobre el nou marc europeu d'educació 8

L'aeronàutica i l'espai a l'eix Tolosa-BCN 9

UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA

Es convoca el Claustre Universitari ordinari per al dia 19 de desembre

El Consell de Govern en la sessió del dia 29 de novembre va aprovar per consens la proposta de convocatòria i ordre del dia del Claustre Universitari ordinari de la Universitat Politècnica de Catalunya, que tindrà lloc el proper 19 de desembre a l'Auditori de l'edifici Vèrtex. Segons la proposta aprovada, la mesa del Claustre estarà formada per la Comissió Permanent del Consell de Govern. La constitució d'aquesta mesa serà el primer punt a tractar dins l'ordre del dia previst per a aquest Claustre.

El rector Josep Ferrer Llop farà la presentació del seu informe, que detalla les línies estratègiques de govern i el pla d'actuació per al període 2002-2005.

També s'inclou en l'ordre del dia l'elecció de tres membres de la Comissió d'Apel·lació, la revisió del calendari per a l'elaboració dels nous Estatuts de la Universitat Politècnica de Catalunya i l'aprovació de reglaments d'unitats estructurals encara pendents, per acabar amb un torn obert de paraules •

Es posa en marxa el Torn Obert del Consell de Direcció

www.upc.es/tornobert

El 2 de desembre es va posar en marxa el Torn Obert del Consell de Direcció, accessible des de la pàgina web de la UPC.

A diferència d'altres fòrums de debat, el Torn Obert estableix una comunicació bidireccional en fer-se públiques tant les aportacions com les respostes o els comentaris del Consell de Direcció. La intenció és que s'assembli al "torn obert d'intervencions" dels òrgans de govern de la UPC, on els assistents plantegen qüestions, fan suggeriments i formulen preguntes a les quals respon o fa comentaris qui presideix la reunió. El Torn Obert és públic, tothom en podrà veure el contingut, però només hi poden fer aportacions els professors, el PAS, els estu-

dians de la UPC i el personal dels seus ens vinculats. Cada dijous es publicaran les aportacions rebudes la setmana anterior i les respostes del Consell de Direcció (CD). L'autor podrà fer una rèplica la setmana següent i el debat es tancarà amb una nova intervenció del CD. Per ajudar al bon funcionament del Torn Obert s'hi ha incorporat la figura del moderador, que és qui rep les aportacions, les dirigeix al membre del CD que hi ha de respondre i publica, alhora, les aportacions i les respostes.

Es tracta d'una experiència nova i, per tant, es preveu que s'hi hagin de fer modificacions i millores. Per això s'ha previst un període pilot de funcionament fins a la Setmana Santa. Es preveu que torni a l'activitat amb l'inici del nou curs acadèmic ●

El Torn Obert neix amb la voluntat de ser un canal de participació de la comunitat universitària de la UPC per opinar i fer suggeriments, propostes o crítiques sobre qualsevol aspecte d'interès general dins l'àmbit universitari. Considerem que és una innovació que permetrà la comunicació directa, transparent i pública dels membres de la comunitat universitària amb el Consell de Direcció.

Us animo a participar-hi amb les vostres aportacions i a consultar les contribucions i les respostes publicades. Confio que aquesta experiència serà del vostre interès.

Joan M. Miró

Vicerector de Docència i Extensió
Universitària

punts de vista

Ser padrí o padrina a la UPC. *El curs 1998-99 la UPC va posar en marxa la primera campanya d'apadrinament als centres de secundària. L'objectiu era establir ponts de contacte entre la UPC i els centres d'ensenyament secundari a través de la participació activa de tota la comunitat universitària. Els padrins i les padrines són professors i PAS que tenen relació amb diferents centres de secundària i que els faciliten informació sobre la Universitat. De moment ja hi ha 174 persones de la UPC que fan de padrins i que poden escollir entre diferents graus d'apadrinament, sempre amb el suport del Pla de promoció dels estudis de la Universitat. Per participar i col·laborar en aquesta campanya només cal que us poseu en contacte amb la Unitat del Pla de Promoció, tel. 93 401 16 62, o per correu electrònic a pla.promocio@upc.es www.upc.es/comunicacio/pla-promocio.htm*

Donant respostes

Jordi Cortadellas

Professor del Departament d'LSI i padri a l'IES La Mercè

Les titulacions "politécniques" són poc conegudes pels estudiants de batxillerat, que acostumen a jutjar el món professional des del punt de vista de les assignatures que han estudiat: Matemàtiques, Física, etc. Les presentacions que fem a les escoles ajuden a donar una visió més multidisciplinària del que ensenyem i a establir lligams entre la universitat i la societat. Així, s'intenta donar resposta a preguntes com: necessitem les Matemàtiques per construir cases o programar un ordinador?, de què podré treballar si sóc un enginyer industrial? La meua experiència amb presentacions a estudiants ha estat molt engrescadora. La participació dels estudiants ha estat molt activa, han manifestat els seus dubtes i les seves inquietuds de futur. Al final sempre he quedat amb la sensació que els he ajudat a veure la universitat com quelcom que els ajudarà a assolir objectius importants en la seva vida.

Cooperació i coordinació

Antoni Bueso

Tutor de l'IES Can Vilumara de l'Hospitalet

El nostre centre ha pogut des del curs passat comptar amb la col·laboració d'un padrí de la UPC i puc afirmar que l'experiència ha estat molt positiva. En primer lloc, els alumnes ja coneixien el padrí, un professor del Departament de Llenguatges i Sistemes Informàtics de la UPC, perquè pocs dies abans de venir al centre, els va guiar per l'Escola d'Enginyeria Industrial, a més d'explicar-los les activitats que es fan al Departament i mostrar-los alguns programes informàtics. Així, quan va venir al centre, el padrí va respondre les preguntes dels alumnes i es va comprometre a contestar per correu electrònic qüestions més concretes. Finalment, els va repartir material informatiu que, posteriorment, va ampliar amb dades més específiques sobre algunes escoles i facultats de la UPC. Els estudiants també van assistir a les jornades de portes obertes, amb la qual cosa la informació que van rebre de la UPC va ser molt completa.

La Universitat Politècnica de Catalunya acull la presentació de la primera campanya mundial del fòrum UBUNTU

El 14 de novembre, el Fòrum Mundial de Xarxes de la Societat Civil, batejat amb el nom d'UBUNTU, es va presentar a Catalunya, en un acte que va tenir lloc a l'auditori de l'edifici Vèrtex de la UPC.

Hi van intervenir l'expresident de la UNESCO i president de la Fundació Cultura de Pau, Federico Mayor Zaragoza; l'alcalde de Barcelona, Joan Clos; el president de la Diputació de Barcelona, Manuel Royes; el secretari general de Presidència de la Generalitat, Carles Duarte; el president del Consell Social, Joaquim Molins; el rector de la UPC, Josep Ferrer Llop i el professor coordinador del secretariat d'UBUNTU, Josep Xercavins.

L'objectiu d'aquest fòrum mundial és promoure la construcció d'un món divers i sostenible que contribueixi a la cultura de la pau. En l'acte de presentació, Mayor Zaragoza va ser contundent i crític amb el poder mundial, que "no pot estar només en mans dels rics", i va defensar que la societat ha d'influir en les decisions importants.

UBUNTU és una antiga paraula africana que designa humanitat i que com a ideal promou la cooperació entre individus, cultures i nacions

Amb aquest pensament, el fòrum UBUNTU aposta per unificar esforços i promou la *Campanya mundial per a una profunda reforma del sistema d'institucions internacionals*, amb el suport de la Generalitat, l'Ajuntament i la Diputació de Barcelona, i també d'intel·lectuals i personalitats de la cultura i la política, com ara l'escriptor Noam Chomsky o la Nobel de la Pau Rigoberta Menchú, i organitzacions internacionals no governamentals.

La campanya culminarà amb la presentació d'una proposta articulada davant les Nacions Unides per demanar la reforma integral del sistema internacional ● www.ubuntu.upc.es

UBUNTU i la profunda reforma del sistema d'institucions internacionals

El 14 de novembre passat es presentava a casa nostra (en un sentit ampli: de país, de ciutat, d'universitat) el fòrum UBUNTU i la seva principal iniciativa: una campanya mundial que pretén desencadenar un procés de reforma amb profunditat del sistema d'institucions internacionals. Darrere d'aquesta frase, el fòrum UBUNTU pensa i treballa en unes idees —preguntes— (que quan surtin aquestes línies publicades hauran tingut més o menys respostes, a la primera reunió del comitè internacional organitzador de la campanya, per començar-la, efectivament, durant el 2003):

No és hora ja de començar a posar en marxa aquesta reforma de la qual tot hom parla en els ambients més internacionals, però també cada cop més en els locals que són conscients que aquesta escala està molt condicionada per allò global en els moments actuals?

No és hora ja que davant de la globalització, principalment de l'àmbit econòmic i comercial, hi hagi la capacitat i els instruments per a la governabilitat política democràtica real a aquesta escala?

No és hora ja que les Nacions Unides, que són el capital democràtic més important de què disposem a nivell mundial, deixin de ser continuament debilitades i transformades en una mera agència d'assistència humanitària?

No és hora ja que, en canvi, es tingui control i es decideixi democràticament, per exemple des de les mateixes Nacions Unides, sobre les polítiques de les antigues però enfortides institucions econòmiques de Bretton Woods (el Fons Monetari Internacional, FMI, i el Banc Mundial, BM) i de la nova Organització Mundial del Comerç, OMC?

No és hora ja que, en un món en què les fronteres dels estats són cada cop més sobrepassades, el sistema d'institucions de governabilitat democràtica global es doti d'una estructura de representació directa dels ciutadans i ciutadanes del món que, conjuntament amb l'assemblea general dels estats, ostenti la màxima capacitat de decisió en tots els temes d'àmbit global?

No és hora ja?

Josep Xercavins i Valls, *professor coordinador del Secretariat Ad Hoc a la UPC del fòrum UBUNTU*

Creix la demanda dels estudis de doctorat a la UPC

Els estudis de doctorat de la UPC han evolucionat positivament en els darrers tres cursos.

El 2000-01 el total d'estudiants matriculats en programes de doctorat es va incrementar un 9% respecte al curs anterior i el nombre de tesis llegendes va créixer més d'un 27%. En aquest període s'han consolidat tres programes interuniversitaris de doctorat: el d'Enginyeria Electrònica, amb la Universitat Rovira i Virgili; el de Projectes d'Innovació Tecnològica en l'Enginyeria de Producte i de Procés, amb les universitats de Girona i Jaume I de Castelló, i el de Ciències del Mar, amb la Universitat de Barcelona ●

El doctorat gaudeix de bona salut

Les accions de doctorat que s'han portat a terme a la UPC durant els darrers anys han donat uns resultats més que bons. Per tant, penso que val la pena de fer els esforços necessaris per conservar aquest patrimoni i fer-lo créixer i fructificar encara més. Han estat esforços col·lectius, i el seu centre de gravetat s'ha d'anar a buscar als departaments, que és on es desenvolupen els programes i les accions de recerca que donen suport als diferents programes de doctorat. Únicament amb el referent d'una recerca de qualitat podrem conservar les quotes de qualitat del nostre doctorat.

Si es dona una ullada a l'oferta es trobaran un bon nombre de situacions remarcables, totes fruit de la il·lusió i l'esperit emprenedors de professors i institucions. El meu desig és que no es perdi aquest patrimoni davant del futur certament incert del nou horitzó legislatiu, i que la UPC sigui capaç de donar el suport institucional definitiu a tantes accions de qualitat.

Joan Cabestany, cap del Departament d'Enginyeria Electrònica

Curs acadèmic	Estudiants admesos			Estudiants matriculats			Projectes de tesis			Tesis llegendes		
	1999-2000	00-01	01-02	99-00	00-01	01-02	99-00	00-01	01-02	99-00	00-01	01-02
Arquitectura i Urbanisme:	298	167	254	588	734	825	116	102	107	21	14	23
Electrònica i Telecom.:	49	31	77	200	192	210	30	34	24	26	26	14
Enginyeria a la Indústria:	168	107	184	498	516	566	89	68	73	53	41	67
Enginyeria Civil:	95	62	98	271	302	310	55	45	47	22	25	36
Gestió:	33	22	38	118	118	134	33	24	30	10	11	7
Informàtica:	72	45	66	299	284	285	29	28	36	18	17	22
Matemàtica i Física:	54	28	37	179	152	147	19	14	19	21	15	21
Diversos:			26	1	1	27		1	1			
TOTAL:	769	462	810	2.154	2.299	2.504	371	316	336	170	149	190

Font: Unitat Tècnica de Gestió de Tercer Cicle

Escamas de cristal, de Pablo Vilaseñor, i Ruta a Trascendencia, d'Alejandro J. Alonso, guanyen el XII Premi UPC de Ciència-ficció

A l'edició d'enguany del premi, convocat pel Consell Social i dotat amb 6.000 €, s'hi han presentat un total de 125 novel·les de tot el món.

El primer guardó el van compartir *ex aequo* les obres *Escamas de cristal*, del madrileny Pablo Vilaseñor, i *Ruta a Trascendencia*, de l'argentí Alejandro Javier Alonso. Pablo Vilaseñor va presentar una novel·la sobre universos paral·lels, on es desenvolupa la història plena d'encís d'una noia i el seu estrany protector, que no oblidava una explicació de ciència-ficció al perquè de les coses. L'obra *Ruta a Trascendencia* se centra en la història de Trascendencia, un lloc ocupat per misteriosos extraterrestres, una curiosa història sobre un món diferent i el seu efecte sobre la gent que persegueix l'anomenada "ruta a Trascendencia". El jurat del premi, format per Lluís Anglada, Miquel Barceló, Josep Casanovas, Jordi José i Manuel Moreno, també va atorgar una menció especial (1.500 €) a l'obra francesa de Rosseti Christophe Franco titulada *Rejet*, una amarga reflexió sobre l'ús polític del terrorisme en un futur proper. El jurat també va atorgar una menció a l'obra *MONPIA 4 FINALS*, de Pau Fonseca Casas. Enguany la menció a la millor obra presentada per un membre de la UPC (dotada amb 1.500 €), s'ha repartit *ex aequo* entre les obres *Teorema*, de l'estudiant de l'ETSETB Irene da Rocha Fort, i *Odi-sea*, del professor del Departament d'Arquitectura de Computadors Fermín Sánchez Cerracedo. A l'acte de lliurament dels premis, que va tenir lloc el 27 de novembre i va ser presidit per Joaquim Molins, president del Consell Social, hi va participar l'escriptor nord-americà Vernor Vinge ● www.upc.es/cienciaficcio

Joaquim Molins pren possessió com a president del Consell Social de la UPC

Presidit pel conseller d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació, Andreu Mas-Colell, i el rector de la UPC, Josep Ferrer Llop, va tenir lloc el 25 de novembre l'acte de presa de possessió de Joaquim Molins com a nou president del Consell Social de la UPC. A l'acte van assistir els membres del Consell de Direcció i del Consell Social que, posteriorment, van participar en el primer ple del Consell presidit per Joaquim Molins ●

Premi UNITWIN a la Càtedra UNESCO de Direcció Universitària

La Càtedra UNESCO de Direcció Universitària de la UPC ha estat guardonada amb el premi UNITWIN per la seva capacitat emprenedora. Aquest guardó, que també han rebut altres 16 càtedres d'altres universitats i que s'ha atorgat per primer any amb motiu del desè aniversari del programa UNITWIN de Càtedres UNESCO, es va lliurar el passat 13 de novembre a París en el decurs del Fòrum Mundial de Càtedres UNESCO, en el qual van participar més de mil representants de gairebé 500 càtedres UNESCO i xarxes UNITWIN de tot el món.

La UPC és la universitat que té més càtedres UNESCO. La primera que es va crear al món, el 1987, va ser la del Centre Internacional de Mètodes Numèrics a l'Enginyeria (CIMNE), i la segona, creada el 1996 també a la UPC, va ser la Càtedra UNESCO en Tecnologia, Desenvolupament Sostenible, Desequilibri i Canvi Global.

La Càtedra UNESCO de Direcció Universitària, constituïda el 1998, té com a objectius impulsar la qualitat, la innovació i el compromís social de les institucions d'educació superior en l'àmbit de la gestió ●

www.upc.es/cudu

pdi / pas

Del PAC al PDI. Els òrgans de govern de la UPC, d'acord amb la nomenclatura establerta en la Llei orgànica d'universitats (LOU), van adoptant progressivament la denominació de personal docent i investigador (PDI) per designar el col·lectiu que fins ara s'englobava amb el terme de personal acadèmic (PAC) ●

Aprovada la normativa i la convocatòria de llicències sabàtiques del PDI.

El Consell de Govern ha aprovat la normativa que regula les característiques, el procediment de sol·licitud i els criteris i mecanismes de concessió de les llicències sabàtiques. El document aprovat, fruit de la ponència presentada al Consell pel professor A. Delshams, defineix la llicència sabàtica com un reconeixement de l'activitat acadèmica de qualitat de la qual pot gaudir el professorat permanent que en el moment de sol·licitar-la acrediti una activitat acadèmica a temps complet durant un període ininterromput de cinc anys. La llicència es podrà demanar per sis mesos o un any coincidint amb períodes lectius d'un o dos quadrimestres. El període de llicència es reconeixerà com a dedicació completa a la Universitat i durant aquest es conservaran tots els drets econòmics i administratius. La CSAPIU serà l'òrgan que estableixi els criteris de prioritització de les sol·licituds i els farà públics amb la convocatòria anual. En aquest sentit, el Consell també va aprovar el model de convocatòria de sol·licituds per al curs 2003-04, que fixa el mes de gener com a període de presentació de sol·licituds ●

www.upc.es/ainfo/portal/pacpas/ (a l'apartat Processos del Servei de Personal)

Aprovada la nova normativa d'ajuts a la mobilitat externa del PDI.

Per donar suport a la mobilitat del personal que no pot accedir a les llicències sabàtiques, el Consell de Govern ha aprovat una nova normativa de mobilitat adreçada al PDI a temps complet que acrediti una relació laboral amb la UPC de dos anys com a mínim. Els ajuts es concediran per a estades d'entre un mes i un any i s'hauran de fer a una universitat o centre de recerca. La concessió de l'ajut implicarà per al sol·licitant, a més d'una subvenció, el manteniment del 100% del sou i el reconeixement del període com a dedicació completa a la universitat, i per al departament, la substitució parcial o total de la persona que fa l'estada sempre que sigui necessària. La Comissió de Personal i d'Acció Social del Consell de Govern serà l'òrgan encarregat d'establir els criteris de prioritització de les sol·licituds, que es faran públics en cada convocatòria (dos per any). Per a les sol·licituds de la primera convocatòria 2003 el període de presentació de sol·licituds coincideix amb el proper mes de gener ●

www.upc.es/ainfo/portal/pacpas/ (a l'apartat Processos del Servei de Personal)

Acordat el pagament dels endarreriments al professorat associat i ajudant.

El Consell de Govern del 29 de novembre va aprovar aquest acord, que implica el pagament al professorat afectat de l'import que van deixar de percebre. L'import total (903.105 € per a professors associats i 4.050 € per a ajudants) es distribuirà en el pressupost dels propers cinc anys i el pagament es farà amb quotes fixes anuals a la nòmina de gener. Així, el proper mes de gener de 2003 un total de 627 afectats rebran la primera de les quotes, de 400 € com a màxim. Les quotes creixeran cada any a mesura que disminueixin les persones afectades ●

Preacord per a la incorporació a la plantilla d'investigadors del personal laboral doctor que realitza tasques de recerca.

El preacord entre el Consell de Direcció i el Comitè d'Empresa preveu el mecanisme d'incorporació del PAS laboral fix a la categoria d'investigadors com a continuació del procés de clarificació d'aquest col·lectiu. Els criteris de valoració per a la conversió són els mateixos que per a la promoció de col·laborador de recerca a investigador ●

estudiants

La mobilitat dels estudiants de la UPC

La UPC és una de les primeres universitats espanyoles i la segona a Catalunya en mobilitat d'estudiants. El curs 2001-02 un total de 812 estudiants van completar la seva formació en una universitat estrangera, la majoria en el marc del programa Sòcrates.

La UPC és capdavantera a l'Estat en formació internacional entre les universitats públiques. A Catalunya, és la segona universitat que més estudiants intercanvia amb altres centres de fora d'Espanya i manté programes amb universitats de més de 22 països. El curs passat 812 estudiants van marxar a altres països a acabar els seus estudis i, alhora, la UPC va acollir més de 500 estudiants estrangers de pregrau.

Els estudiants que completen la seva formació en centres estrangers, ja sigui en estades acadèmiques, cursant una doble titulació o bé fent pràctiques d'empresa, són majoritàriament de darrers cursos de l'ETSEIB, l'ETSETB i l'ETSAB.

El 2001-02 els països on van anar a fer estades van ser, principalment, França (191 estudiants), Alemanya (138), Gran Bretanya (95), Itàlia (84), Suïssa (56), els

Països Baixos (45) i Suècia (19). El programa Sòcrates és el que va moure més estudiants el curs passat ●

Diàleg interassociatiu per a la participació social

La primera trobada d'associacions, que va tenir lloc els dies 9 i 10 de novembre i va ser organitzada per l'Oficina de Participació Social (OPS) amb la col·laboració del Pla de medi ambient (PMA) va suposar el punt de partida per a l'activació d'aquest projecte de participació social a la UPC, en el qual les associacions que es dediquen a projectes ambientals i de cooperació per al desenvolupament són els principals protagonistes. A la trobada van assistir diversos membres de Geòmetres sense Fronteres, Grup de Cooperació de Terrassa, GECDIS, Òptics pel món, Sense Fums, Estudiants d'Arquitectura sense Fronteres, Enginyeria sense Fronteres i WAFAE. Les associacions Pan-gea i Secoia no hi van assistir, tot i que estan interessades en la col·laboració. Des de l'OPS s'ha activat un servei de recursos per oferir determinats serveis a les associacions. Aquest servei es va presentar a la trobada i les associacions van aportar impressions i suggeriments perquè s'adapti a les seves necessitats. Des de l'equip de treball de l'OPS s'entén que s'ha de promoure un diàleg obert i enriquidor per ajustar necessitats i recursos amb les associacions.

També va tenir lloc una taula rodona titulada "Universitat i participació social", en què van intervenir una tècnica del Punt de Serveis de la Universitat Autònoma de Barcelona i el responsable d'universitats del Consell Nacional de Jovenut de Catalunya. Tots dos van coincidir a destacar que les universitats han de promoure la solidaritat i la participació i contribuir a la consolidació i el creixement del teixit associatiu, com queda regulat al projecte de la LUC, i van valorar molt positivament la iniciativa de col·laboració engegada des de les associacions i l'OPS a partir de la trobada. La col·laboració del PMA ha representat un suport important per a la realització de la trobada. Durant la jornada el coordinador del PMA va explicar el Pla, del qual va destacar que un dels àmbits inclosos és el voluntariat ambiental per implicar la comunitat universitària en projectes ambientals tant interns com externs a la UPC. Les associacions van aportar al voltant de vint idees per a la participació, algunes de les quals s'impulsaran durant aquest curs acadèmic.

Equip de treball de l'Oficina de Participació Social de la UPC (Casal de l'Estudiant, edifici B5, local B04, Campus Nord. Tel. 93 401 07 00)

Premis per a dos estudiants de l'ETSEIB. **Miquel Mateu** i **Manuel Caro** han obtingut el primer premi (dotat amb 6.000 €) i el primer accésit (de 1.500 €), respectivament, que atorga la Fundació Rafael Escolà als millors expedients acadèmics de les escoles superiors d'enginyeria industrial i de telecomunicació de les comunitats autònomes de Catalunya i València ●

Premis als millors expedients de l'ETSEIT. El 26 de novembre i en el marc d'un acte acadèmic es van lliurar tres premis de 600 € als millors expedients del centre: **David Piedrafitia**, **Marcos García** i **Marc Ituriza**. Els premis han estat patrocinats per Circutor, IMI Norguen i la Fundació Rafael Escolà ●

Noves associacions a la UPC. El Consell de Govern ha ratificat l'acord per donar d'alta al registre d'associacions de la UPC les següents organitzacions: **Associació de Noves Tecnologies i Robòtica Aplicades (ANTRA)**, centrada a desenvolupar i participar en projectes relacionats amb aplicacions en aquest camp; **Eco Enginys Escola Industrial (EEEI)**, sobre el disseny i la realització de ginyes energètics ecològics; **GOFME**, dedicada a la promoció del joc de go al món universitari, i **Class Metal**, que vol promoure l'afició pels instruments de metall i la música ●

notes sobre el Consell de Govern 29 de novembre de 2002

En la reunió del Consell de Govern del novembre es va aprovar el Pla funcional del Campus de l'Arquitectura i l'Edificació, es va informar del contracte programa per al període 2002-05 i de l'avantprojecte del pressupost del 2003, i es van ratificar els acords de les comissions del Consell de Govern provisional. També es va informar sobre la convocatòria del Claustre Universitari ordinari, sobre les modificacions en el calendari per elaborar els Estatuts (depenent de la data d'aprovació de la LUC) i sobre la proposta de programació acadèmica 2003-04.

Pla funcional del Campus de l'Arquitectura i l'Edificació. El Consell de Govern va aprovar aquest Pla (per 24 vots a favor i 8 en contra), que defineix un campus centrat en la recerca i la formació de professionals de l'àmbit de l'edificació i en la potenciació i projecció internacional de les activitats de postgrau de l'arquitectura. La UPC aportarà aquest document de treball a la comissió creada amb representats de la UPC, l'Ajuntament de Barcelona i l'Ajuntament de Sant Adrià, que serà la que plantegi el projecte definitiu de campus.

Segons el pla funcional, al nou espai universitari, que s'ubicarà en 54.000 m² al Campus de Llevant, s'impartiran estudis de 1r nivell i 2n nivell (*bachelor* i màster) corresponents a les titulacions d'Arquitectura Tècnica, d'Enginyeria Tècnica Topogràfica i d'Enginyeria d'Organització Industrial (sector de l'edificació). Tots aquests estudis s'estructuraran d'acord amb les noves directrius que s'implantaràn a partir de la creació del nou espai europeu de l'educació superior. Els estudis de formació permanent semipresencials seran un element clau en l'àmbit de la docència. També es preveu iniciar nous estudis de 2n nivell en Prevenció de Riscos Laborals, Tecnologia de l'Edificació, Disseny Arquitectònic, Paisatgisme i d'altres. En una primera fase (any 2005) el nou Campus acollirà un total de 4.800 estudiants: 2.600 de 1r cicle, 1.600 de 2n cicle i 600 més de 3r cicle i formació continuada. El pla preveu implantar en el nou Campus centres específics de recerca propis, altres laboratoris de la UPC ja existents i els que es creïn de nous, així com altres instituts i laboratoris de recerca col·laboradors. També està previst ubicar-hi una oficina de suport a la recerca del Centre de Transferència de Tecnologia. El Campus de Llevant acollirà un Nexus d'Arquitectura i Edificació, que actuarà com a viver d'empreses i com a espai per al foment de serveis científics.

Contracte programa per al període 2002-05 i avantprojecte de pressupost 2003. La gerenta de la UPC va informar sobre l'estat del contracte programa que la Universitat està negociant amb el Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació (DURSI) per al període 2002-05, la posada en marxa del qual està prevista per al gener de 2003. La proposta inclou 11 objectius amb els indicadors corresponents, els quals han de ser aprovats pel DURSI abans que acabi l'any. També va presentar l'avantprojecte del pressupost del 2003 de la UPC, que recull les aportacions dels Consells de Directors i de la comissió econòmica del Consell de Govern i la comissió de control de comptes del Consell Social. El document informa dels aspectes més remarcables del nou pressupost i de la relació detallada d'ingressos i despeses amb cada partida econòmica. El document definitiu es presentarà en la reunió del Consell de Govern del dia 12 de

desembre. D'altra banda, es va informar dels estats financers agregats de la UPC i ens vinculats de l'exercici 2001.

Ratificació d'acords. El Consell de Govern va ratificar els acords de les comissions del Consell de Govern provisional. Aquests acords fan referència a la proposta d'alteració del pressupost 2002 per a la incorporació de més ingressos específics, a la participació de la UPC en la Fundació Antoni Gaudí i a la participació de la Universitat en la Societat Catalana d'Inversió en Empreses de Base Tecnològica, SA. També es va ratificar la Normativa acadèmica d'Enginyeria Geològica i la proposta de resolució de la convocatòria d'ajuts per a associacions de representació d'estudiants, any 2002.

Programació acadèmica per al curs 2003-04. El rector va informar el Consell de la proposta presentada al DURSI, la qual respon als criteris de territorialitat, temàtica i excel·lència. Per respondre al criteri de territorialitat es proposa completar l'oferta dels campus amb estudis de segon cicle: d'Enginyeria en Automàtica i Electrònica Industrial a l'EUPVG, i d'Organització Industrial semipresencial a l'EUPM. Pel que fa al criteri temàtic, es planteja implantar estudis de segon nivell (màster europeu): un 2n cicle d'Enginyeria Biomèdica compartit entre la UPC (ETSEIB) i la UB en col·laboració amb la UAB; un 2n cicle d'Enginyeria en Organització Industrial, especialitat Edificació, a l'EUPB; Enginyeria Aeronàutica a l'ETSEIT i un Graduat Superior en Logística compartit entre la UPC (ETSEIB, FIB, ETSECCPB) i la UB. Per respondre al principi d'excel·lència el rector va presentar la iniciativa per a la creació d'un programa de formació interdisciplinària en les enginyeries i el Consell va encarregar al professor Pere Pasqual l'elaboració d'una proposta sobre un centre de formació multidisciplinària d'excel·lència, per a estudiants d'elevada capacitat i motivació pels estudis de la UPC.

Futura distribució d'espais de l'edifici A0. Es va aprovar destinar els espais de la fase 1 i les futures 2 i 3 a la Casa i el Consell d'Estudiants, als departaments de Matemàtica Aplicada II, de Llenguatges i Sistemes Informàtics i d'Enginyeria de Sistemes, Automàtica i Informàtica Industrial i a serveis de Campus.

Nomenaments. Es va aprovar el nomenament com a membres de la Comissió de Doctorat de Luis Basañez i Antonio Rodríguez; com a membres de la Comissió de Formació Permanent, de Xavier Alavern, Joaquim Bautista, Ferran Casadevall, Vicenç Gibert i Manel López; i com a membres del Comitè d'Avaluació Institucional, de Jaume Gibert i Conxita Pastor ●

la docència

La UPC debat com ha de ser la convergència cap a un únic espai europeu de l'ensenyament superior

Estructurada en ponències i debats amb els assistents, la segona jornada de treball "La UPC fa Europa" es va desenvolupar el 12 de novembre amb un bon nombre d'assistents tant de la mateixa UPC com d'altres comunitats universitàries i col·legis professionals fonamentalment.

La jornada de treball pretenia aprofundir sobre com s'han de produir els canvis necessaris per arribar a un espai únic de l'ensenyament superior des de la perspectiva de la UPC. La sessió va ser inaugurada pel rector, **Josep Ferrer Llop**, que va informar de la posada en marxa d'experiències pilot adreçades a la convergència a la Comunitat de Madrid i a la Politècnica de València a través de l'Agència Nacional d'Avaluació de la Qualitat i Acreditació (ANECA), que en finançarà experiències l'any que ve. El rector va explicar que darrere tota aquesta transformació hi ha també aspectes econòmics importants i que cal que les universitats defensin que els màsters es puguin impartir en el marc de Bolonya a les universitats públiques i a preus públics.

El vicerector d'Ordenació Acadèmica, **Benjamín Suárez**, va reflexionar sobre la importància del debat en aquest àmbit, en el qual cal consensuar un nou model educatiu amb uns nous objectius ben diferents als actuals, com ho són també els continguts, la formació o el grau i el moment de màxima exigència al llarg dels estudis.

Javier Bará va analitzar alguns criteris referencials sobre els currículums a l'enginyeria, com ara els que fa servir el model ABET als Estats Units i en el qual l'èmfasi es posa en aspectes com ara els blocs multidisciplinaris, l'aprenentatge per projectes, el treball en equip, l'autoavaluació i l'avaluació. Aquests són criteris que, segons Bará, podrien incloure's en el redisseny del currículum a partir del marc de Bolonya, un currículum que caldrà repensar de dalt a baix.

Per la seva banda, **Manuel Sevilla** va centrar la intervenció en el plantejament

d'una estructura dels estudis que faciliti l'harmonització de tot el sistema. Sevilla es va referir a la proposta de dos nivells, per als quals va defensar nomenar-los primer i segon. Es va referir també a la necessitat d'establir el valor en el mercat de treball europeu que hauria de tenir el títol que s'atorgaria en superar el primer nivell i va reflexionar sobre el fet que sense la superació del primer no es podria accedir al segon i que, igualment, la superació del segon donaria accés al doctorat.

Joaquim Olivé va repassar durant la seva presentació diverses implicacions de la convergència, com ara que seran els estats els que entrin a transformar el

sistema universitari i no les institucions europees. En aquesta línia va afegir que la LOU ja introdueix els nous conceptes lligats a Bolonya. Olivé va dir també que la UPC ja disposa d'experiència en reformes d'aquest tipus i va recordar el marc per a la revisió dels plans d'estudis aprovada el 1999. Per això va dir que la revisió del sistema és un procés ja encetat al que s'afegeixen nous objectius i en el qual cal implicar els òrgans de govern i tota la comunitat a través de l'impuls a un marc per a la integració dels estudis de la UPC a Europa. Olivé va recordar que el crèdit és també una credencial de la formació per a fora de la Universitat i que caldrà cooperar amb altres institucions per posar els fonaments de com han de ser les dobles titulacions o la mobilitat.

El debat posterior a les primeres exposicions va tractar sobre com haurien de modificar-se les matèries troncales, els treballs actuals de la CRUE i l'actual panorama europeu, molt variat des del

punt de vista de l'estructura. També es va debatre si l'enginyeria industrial hauria de ser única, la valoració en el mercat laboral del doctorat o com hauria de ser el màster (un màster professional i un de més avançat que condueixi cap al doctorat?).

La segona taula es va centrar a analitzar les alternatives per a l'adopció del model *bachelor-màster* des de diferents àmbits de coneixement. **Manuel Martí Recober** va centrar la seva presentació en les tecnologies de la informació i la comunicació, però des d'un punt de vista més ampli va explicar que caldrà buscar fórmules per diferenciar els màsters entre unes universitats i

altres i intentar respondre a incògnites com ara el percentatge d'estudiants que els podrien fer, com hauria de ser la dedicació d'aquests estudiants, el paper dels qui ofereixen ocupació, dels centres i departaments, i si els enginyers tècnics hi tindran accés. Martí Recober va assegurar que no es pot

esperar que sigui des de l'Estat que es reguli tot el sistema i que Bolonya es va impulsar des de les universitats.

Xavier Alvarez va analitzar el cas de l'enginyeria industrial, les seves atribucions a Espanya i a Europa, i va destacar la importància del suplement al títol. Respecte a l'estructura dels estudis, Xavier Álvarez va assenyalar que ha de dependre d'un consens i que ara cal apostar per enriquir els perfils professionals de l'enginyer, una aposta en la qual Bolonya pot ajudar.

Jaume Sanmartí va centrar la seva intervenció en l'arquitectura i va explicar que les atribucions i responsabilitats professionals a Europa són actualment molt diferents segons els països. Va defensar la idea de formar un arquitecte generalista al qual caldrien afegir altres figures més especialitzades (cinc anys i un màster amb estudis de rellevància) i resoldre el problema clau de qui és l'organisme encarregat de l'habilitació professional ■

la recerca

Estratègies per enfortir la cooperació en l'àrea aeroespacial Tolosa-Barcelona

En el seminari Aeronàutica i Espai Tolosa-Barcelona, organitzat per la UPC amb la col·laboració dels ajuntaments d'ambdues ciutats, s'ha evidenciat la necessitat de fomentar la mobilitat d'investigadors entre les dues regions i s'han definit estratègies de col·laboració conjunta en projectes de transferència de tecnologia i de recerca, com ara la construcció d'un telescopi robòtic per a missions espacials i per al control de deixalles espacials, entre d'altres.

Les estratègies científiques de cooperació regionals entre Catalunya i el Migdia-Pirineus s'han establert en els camps de ciències de l'Univers, sistemes espacials, enginyeria mecànica i electrònica, automàtica i robòtica. Aquesta col·laboració inclourà la relació amb les empreses del consorci BAIE (Barcelona Aeronàutica i Espai) i de Réseau Régional de Recherche Technologique (Espace et Applications). Es crearà una comissió permanent per fer el seguiment de les futures actuacions en aquest eix territorial i, a partir del 2003, s'organitzarà, com a mínim, una trobada anual dels grups científics i empresarials implicats ●

Tecnologia sense cables al Campus de Castelldefels

El Campus de Castelldefels ha iniciat la instal·lació de tecnologia d'accés sense cables a la xarxa, en una experiència pionera a la UPC. El projecte, que es desenvolupa en diferents fases, permetrà a la comunitat universitària connectar-se amb un ordinador portàtil a la xarxa informàtica de la Universitat, des de qualsevol lloc del Campus incloent-hi l'exterior, sense haver d'estar necessàriament dins d'un espai determinat. De moment, es disposa de cobertura sense fils LAN (802.11b) en

una bona part de les instal·lacions de l'EPSC (sala d'estudi, biblioteca, sala d'actes, algunes aules i laboratoris, vestíbul i restaurant-cafeteria), i es preveu estendre-la a tota la zona del Campus, fins i tot a la passarel·la per a viants d'accés a l'estació de ferrocarrils. La instal·lació i la gestió de la xarxa informàtica local sense cables la duu a terme el grup de mòbils del Departament d'Enginyeria Telemàtica, que facilita el servei de préstec de targetes PCMOIA als usuaris per a la connexió ●

La xarxa ENQHEEI planteja com cooperar per millorar la qualitat en l'educació superior en enginyeria

Harmonitzar els plans d'estudis de les titulacions d'enginyeria a les necessitats empresarials i socials, basant-se en el compliment d'estàndards de qualitat, va ser el tema central de debat del segon seminari de la xarxa European Network of Quality in Higher Education (ENQHEEI), els dies 21 i 22 de novembre a la UPC. Més d'un centenar de persones es van reunir en aquesta trobada, organitzada pel Servei de Relacions Institucionals i Internacionals de la UPC. L'objectiu a ser presentar exemples de bones pràctiques en temes com el desenvolupament sostenible, la creació de parcs tecnològics, les pràctiques en empresa, la formació, l'acreditació o el foment de l'esperit innovador. El seminari va servir, així, per intercanviar experiències amb la finalitat d'impulsar la cooperació entre universitats, empreses i la societat en general en la millora de la qualitat de la formació. Aquest és un dels objectius de la xarxa ENQHEEI en la implantació de la Carta Europea de Qualitat entre els actuals i futurs membres de la Unió Europea ●

Tesis doctorals

Aportación a la puesta en correspondencia geométrica en escenarios exteriores aplicable a sistemas de realidad aumentada basados en vídeo.

Juan Pablo Artalejo, del Departament d'Enginyeria de Sistemes, Automàtica i Informàtica Industrial. Dirigida per Antonio Benito Martínez. Llegida el 24 de juliol.

Efecto de la dieta y otros factores sobre la excreción de amonio y el aprovechamiento del nitrógeno por la dorada saurata y su incidencia en los cultivos de esta especie.

Roberto Martínez, del Departament d'Enginyeria Hidràulica, Marítima i Ambiental. Dirigida per Felipe Fernández. Llegida el 24 de juliol.

Analysis and design of real-time control systems with varying control timing constraints.

Pau Martí, del Departament d'Enginyeria de Sistemes, Automàtica i Informàtica Industrial. Dirigida per Josep M. Fuentes i Gerhard Fichtler. Llegida el 26 de juliol.

Determinación de la edad y de la periodicidad de los deslizamientos en el Prepirineo oriental.

Josep Moyà, del Departament d'Enginyeria del Terreny, Cartogràfica i Geofísica. Dirigida per Jordi Comanellas. Llegida el 26 de juliol.

Estudio experimental de flujo y transporte de cromo, níquel y manganeso en residuos de la zona minera de Moa (Cuba): Influencia del comportamiento hidromecánico.

Roberto Lorenzo, del Departament d'Enginyeria del Terreny, Cartogràfica i Geofísica. Dirigida per Lucía Caroski. Llegida el 26 de juliol.

Obtención de una tinta con colorantes para estampación textil mediante inyectores de tinta con curado ultravioleta.

Olivia Guzmán, del Departament d'Enginyeria Tèxtil i Paperera. Dirigida per Josep Muntané i Teresa Valls. Llegida el 29 de juliol.

Los inicios de la ingeniería nuclear a Barcelona. La Cátedra Ferran Tallada (1955-1962).

Javier Barcal, del Departament de Matemàtica Aplicada I i de la Facultat de Nàutica de Barcelona. Dirigida per Alexandre Montaner. Llegida el 2 de setembre.

Estudio y realización del control directo del par (DTC) para accionamientos de motores de inducción con inversores de diferentes topologías.

Mohamed Ahmed Mostafa Azab, del Departament d'Enginyeria Elèctrica. Dirigida per Angel Luis Ortiz. Llegida el 6 de setembre.

Arquitectura moderna mexicana en los años 50.

Eric Guesess, del Departament de Projectes Arquitectònics. Dirigida per Teresa Rovira. Llegida el 6 de setembre.

Eficiencia detergente y mejora de las propiedades físicas en tejidos de algodón suavizados con polisiloxanos.

Miguel Serra, del Departament d'Enginyeria Tèxtil i Paperera. Dirigida per Francisco Javier Carmon. Llegida el 12 de setembre.

Tesis doctorals llegides:

www.upc.es/tercerciclo/cat/doctorat/tesi

La recerca

Divulgació científica i responsabilitat

Les organitzacions que porten a terme recerca científica amb fons públics han de dedicar, per exigència explícita de les societats que les finança, una fracció significativa del pressupost anual a la divulgació de les seves activitats. Això inclou la presència d'investigadors als mitjans de comunicació de tot tipus, i també exposicions, programes de visites, programes educatius per a escoles i per al públic en general, etc. La majoria d'organitzacions de les societats més avançades del món són molt sensibles a aquesta exigència. Per citar un exemple, la National Aerospace and Space Administration dedicarà enguany més de 150 milions d'euros a programes educatius, i té programes divulgatius molt actius de tota mena. A les societats amb tradicions científiques i democràtiques més minces, com la nostra, és també més feble la percepció de la importància de la divulgació científica.

Un dels principals beneficis de l'esforç divulgatiu està lligat a la responsabilitat que els ciutadans tenim col·lectivament de prendre decisions relatives a recerques científiques, i a les aplicacions i conseqüències que se'n puguin derivar. La llista de temàtiques amb una forta càrrega científica en què cal prendre decisions que tenen unes implicacions ètiques, socials i econòmiques futures molt importants, sovint irreversibles, és cada dia més extensa: cèl·lules mare, clonació, transgènics, efecte hivernacle, canvi climàtic, energies alternatives, etc., etc. Què? Per què? Per a què? On ens pot conduir? Quins riscos hi ha? Què se sap amb una determinada certesa i què és una especulació més o menys fundada? En resum, quins són els fets objectius que hi ha darrere de cada cas i com van evolucionant?

No és possible prendre decisions responsables sobre aquestes temàtiques sense una informació raonablement objectiva i la capacitat d'entendre'n els aspectes essencials. Els ciutadans no podem delegar aquesta responsabilitat i, per tant, necessitem disposar de la informació adient.

Lluís Torner, professor del Departament de Teoria del Senyal i Comunicacions

Els campus de la UPC viuen la VII Setmana de la Ciència.

Tots els campus de la UPC van participar activament en la Setmana de la Ciència, que va tenir lloc a Catalunya del 6 al 17 de novembre, impulsada per la Fundació Catalana per a la Recerca, sota el lema **Viu la ciència!** Els centres i departaments de la UPC van organitzar nombroses activitats, des de conferències i taules rodones, fins a tallers i exposicions, amb l'objectiu d'acostar la ciència a tothom.

Una de les activitats va ser el col·loqui entre periodistes especialitzats en l'àmbit de la ciència i investigadors de la UPC, organitzat el 5 de novembre amb l'objectiu de debatre com promoure la divulgació científica i reflexionar sobre els problemes, els reptes i la manera de millorar la col·laboració entre els dos col·lectius.

Al llarg del col·loqui, presidit pel rector Josep Ferrer Llop i els vicerectors de Recerca, es va posar de manifest la necessitat d'implicar més els investigadors en la divulgació social de la ciència i la tecnologia, i aconseguir el reconeixement social i institucional d'aquesta tasca.

L'equilibri entre la interpretació periodística de la informació i el rigor científic van ser altres aspectes en què es va fer èmfasi en el debat ●

Premis

La III Biennal Iberoamericana d'Arquitectura i Enginyeria Civil ha atorgat un premi *ex aequo* en l'àmbit de Publicacions a **Fernando Álvarez, Jordi Roig** i **Juan José Lahuerta**, professors de l'ETSAB, per dos llibres sobre arquitectura, seleccionats entre un total de 200 obres presentades.

Els llibres premiats són, d'una banda, *Antonio Bonet Castellana* (Santa & Cole i Edicions UPC), elaborat conjuntament per **Fernando Álvarez**, del Departament de Composició Arquitectònica, i **Jordi Roig**, del Departament de Projectes Arquitectònics. El llibre presenta una de les facetes més importants de l'obra de l'arquitecte Antonio Bonet i inclou dibuixos, plànols i també fotografies, la majoria inèdites, a través dels quals es presenten els moments més afortunats de l'arquitecte. **Juan José Lahuerta**, del Departament de Composició Arquitectònica, és l'autor de l'altre llibre premiat, *Decir Anti es decir Pro. Escenas de la vanguardia en España* (Museu de Teruel), on exposa punts de vista sobre diversos moments clau en el desenvolupament de l'art i l'arquitectura espanyols dels anys 20 i 30 ●

www.upc.es/noticies

El Centre CIM ha rebut una menció especial dels premis ADI FAD (Associació de Disseny Industrial del Foment de les Arts Decoratives) **2002**, que reconeix la trajectòria, la constància i el rigor del Centre CIM en el disseny industrial i l'enginyeria de producte, àmbits en els quals desenvolupa programes de formació i projectes de recerca, com ara l'aeronau presentada en aquest concurs ●

L'esCERT-UPC posa en marxa un servei d'avisos sobre vulnerabilitats informàtiques.

L'Equip de Seguretat per a la Coordinació d'Emergències en Xarxes Telemàtiques (esCERT-UPC) ha desenvolupat i posat en funcionament Altair, un servei d'avis i de base de dades de vulnerabilitats i defectes de seguretat en aplicacions informàtiques. El servei, obert a la comunitat universitària de la UPC i de pagament per a la resta, està adaptat a l'estàndard de nomenclatura internacional (CVE), una iniciativa mundial per estandarditzar el nom de totes les fallades informàtiques detectades. Altair funciona amb accés restringit i amb contrasenya. Quan apareix una nova vulnerabilitat relacionada amb alguna de les plataformes a les quals està subscrit l'usuari, el servei l'avis de manera immediata via correu electrònic i ofereix la solució pertinent ●

www.escert.upc.es

Publicacions

L'EUPM presenta la seva petjada ecològica, un estudi sobre sostenibilitat de l'Escola

L'Escola Universitària Politècnica de Manresa (EUPM) ha pres la iniciativa d'estudiar quin és l'impacte mediambiental de l'Escola, per reduir-lo i minimitzar-lo.

Amb aquesta iniciativa l'Escola vol trobar, a partir d'ara, els criteris de sostenibilitat més adequats a la planificació dels projectes del centre i contribuir de la millor forma possible a un desenvolupament sostenible de la vida universitària. Els responsables del projecte, el director de l'EUPM i professor del Departament de Física Aplicada, Joan Jorge Sánchez, i el professor del Departament d'Enginyeria Minera i Recursos Naturals Pere Busquets i Rubió, han tingut en compte diversos ítems per fer la diagnosi ambiental de l'Escola: des de l'impacte que provoca l'edifici i la construcció d'aquest, fins al consum energètic o la mobilitat de les persones que estudien o treballen a l'Escola. Tots aquests aspectes esdevindran a partir d'ara un tema prioritari per a l'Escola, perquè és el que genera més impacte ecològic. Cada dia es desplacen més d'11.218 individus al centre i tots ells realitzen cada setmana més de 164.000 km en desplaçaments, unes 4 voltes a la Terra, en els diferents mitjans de transport. L'EUPM incorporarà els temes de mobilitat en les planificacions futures del centre per reduir-ne l'impacte i repensarà amb les administracions implicades quines han de ser les infraestructures de transport més adients per reduir les emissions de CO₂. A més, s'aplicarà a reduir-ho en la resta dels aspectes per minimitzar la petjada ecològica ● www.eupm.upc.es

Cap a la UPC, en bici i en transport públic.

Aquest és el nou servei que la UPC posa en marxa per a la comunitat universitària dintre del web de la Universitat, en col·laboració amb l'Ajuntament de Barcelona i en el marc del projecte europeu MOST, amb l'objectiu de millorar la mobilitat i l'accés als diferents campus de Barcelona. La nova aplicació permetrà conèixer les diferents alternatives d'accés en transport públic a les instal·lacions de la Universitat a partir d'un origen i una destinació fixats inicialment. A més, també permet consultar els itineraris a peu i en bici, xarxes de carrils bici o informació sobre els aparcaments ●

www.upc.edu/campus/comanar

Memòria del Pla de promoció dels estudis de la UPC.

Presenta les actuacions impulsades per la Universitat Politècnica de Catalunya durant el curs 2000-2001 en l'àmbit de la promoció dels estudis i recull, entre altres, les dades més rellevants sobre el context demogràfic i l'evolució de la matriculació a la Universitat ●

www.upc.es/comunicacio/pla-promocio.htm

...i els propers dies

XII edició Regata de Rem Universitari. El proper diumenge, 15 de desembre, la UPC i la UB s'enfronten en l'aigua en la nova edició de la Regata de Rem Universitari, al port de Barcelona.

En l'última edició masculina, la UPC va guanyar el primer premi. En aquesta edició pot repetir l'èxit i apropar-se a les 7 victòries de l'equip de la UB. D'altra banda, l'equip femení de la UPC lidera després de 6 edicions el palmarès amb 4 victòries. El guanyador de la regata és el millor en tres sèries sobre la distància de 500 metres ●

www.upc.es/univers

Presentació dels projectes de cooperació del CCD. Serà el proper dijous, 12 de desembre, a les 16 hores a la sala d'actes de la FIB. Durant l'acte s'exposarà una representació dels més de 70 projectes que s'han posat en marxa, així com presentacions d'ONG i grups de cooperació de la UPC que reben suport del CCD. La jornada també permet fer una avaluació global de les actuacions realitzades, i intercanviar experiències per millorar els futurs programes de cooperació amb països en vies de desenvolupament ●

www.upc.es/ccd

El Campus de Terrassa té nova font. La inauguració serà el proper dijous, 12 de desembre, a les 19 hores, després de l'acte acadèmic de graduació que tindrà lloc a l'Escola Universitària d'Enginyeria Tècnica Industrial de Terrassa i en el qual hi seran presents el conseller de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya, Ramon Espadaler, i la regidora d'Ensenyament de l'Ajuntament de Terrassa, Dolors Puig. La font, situada a la plaça del Campus, és obra de l'escultor vallesà Salvador Farrés i commemora el centenari de l'EUETIT ●

www.ct.upc.es/escoles/euetit

entrevista

Byron Corrales

Productor de cafè i fundador de l'Associació de Petits Productes de l'Amèrica Central. Va parlar a la UPC sobre la crisi del cafè

“Productors i consumidors hem tingut els ulls envenats”

Els seus avis li van ensenyar a conrear el cafè artesanalment, respectant els boscos i la terra, sense maquinària ni productes químics. Ara, enmig d'una crisi del cafè que afecta 25 milions de famílies, Byron creu que s'ha de tornar a la tradició per recuperar el valor, la qualitat i el preu perduts del cafè.

Llavors, no prenem cafè?

Sí, però el que es consumeix a Europa no està arribant amb la qualitat que nosaltres la treballem a l'Amèrica Central; per això, moltes vegades, és amarg. El cafè té característiques aromàtiques, sabors de fruita, de cítrics, gustos florals, diferents fragàncies... Les famílies que el treballem el processem de forma artesanal, el gra passa per 32 passos diferents, per portar aquestes fragàncies i aquests sabors al consumidor. Però difícilment hi arriben perquè les empreses exportadores afegeixen additius o fan barreges, cosa que no facilita que es conservin. Els productors i consumidors hem tingut els ulls envenats perquè les empreses exportadores no van explicar que produïem aquesta varietat. Només van promoure la creació de grans plantacions de cafè.

I les conseqüències?

Els productors vam creure les paraules dels exportadors, i es va conrear amb màquines i productes químics perquè pensàvem que beneficiava el cafè. Ara s'ha demostrat que les conseqüències

de la química són devastadores per a la població i l'ecologia: malalties, malformacions en nadons, destrucció de boscos i de terres... Aquesta dependència d'agroquímics i de tecnologia augmenta el cost de la producció, moltes despeses, quan el preu al mercat continua baixant i no permet guanyar beneficis.

Quina pot ser una sortida?

Els petits productors pensem que s'ha de tornar als orígens i rescatar la cultura tradicional de les generacions anteriors. Creiem en una agricultura ecològica, no dependent i que aprofita els residus dels nostres cultius. Un cafè conreat sota un sistema ecològic que permet la conservació dels recursos naturals de la terra. Aquest producte de qualitat el podem vendre amb categoria, i les regles canviaran.

Però, no és fàcil...

És possible. El cafè s'ha d'importar directament a empreses que apostin pel comerç just i ecològic. Els vincles s'han d'establir directament entre productors i consumidors per evitar els set o vuit esgraons de les exportadores internacionals, que encareixen el preu i fan malbé el producte. D'aquesta manera, el consumidor beurrà cafè de qualitat, i el productor cobrarà més pel seu cafè, que haurà recuperat el prestigi al mercat.

Quant rep un productor per cada tassa de cafè?

Actualment, jo rebo 35 centaus d'euro per cada tassa. Quan el consumidor

està pagant, per exemple, a Barcelona, una mitjana d'un euro. Si no hi hagués intermediaris, em pagarien el meu cafè per la qualitat i el sabor que té i, per tant, a un preu millor que actualment.

Quin paper té en aquest nou sistema la universitat?

Ha de formar professionals que ajudin a buscar nous sistemes sostenibles per promoure una cafeicultura ecològica i respectuosa amb el medi ambient. Professionals que millorin els processos productius, per la qualitat del producte, i no persones que es vinguin a les transnacionals i promoguin la dependència química de la terra, destruint els boscos i, per tant, el medi ambient.

Byron Corrales va néixer fa 44 anys a Nicaragua. Actualment, és vicepresident de l'Associació de Cooperatives de Petits Productes de Nicaragua Café Nica i fundador de l'associació de petits agricultors que aposten per l'agricultura orgànica. Ha visitat Catalunya per informar de la crisi que viu el sector del cafè, controlat per les multinacionals i que ha provocat una baixada del 50 per cent del seu preu al mercat. Una situació que afecta actualment 25 milions de famílies, que reben una misèria per cada tassa de cafè que es consumeix al món.